

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0516U000783

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 28-10-2016

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Скрипник Олег Олександрович

2. Skrypnyk Oleg

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор наук

Аспірантура/Докторантура: ні

Шифр наукової спеціальності: 21.06.01

Назва наукової спеціальності: Екологічна безпека

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 18-10-2016

Спеціальність за освітою: 7.04010201

Місце роботи здобувача: Інститут проблем природокористування та екології НАН України

Код за ЄДРПОУ: 05540095

Місцезнаходження: 49000 м. Дніпро, вул Володимира Мономаха, 6

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 26.880.01

Повне найменування юридичної особи: Державний заклад "Державна екологічна академія післядипломної освіти та управління"

Код за ЄДРПОУ: 19491035

Місцезнаходження: вул. Митрополита Василя Липківського, 35, корп. 2, м. Київ, Київська обл., 03035, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство екології та природних ресурсів України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Інститут проблем природокористування та екології НАН України

Код за ЄДРПОУ: 05540095

Місцезнаходження: 49000 м. Дніпро, вул Володимира Мономаха, 6

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 87.33.35

Тема дисертації:

1. Управління екологічною безпекою порушених гірничими роботами земель з використанням геометризацийних параметрів поверхні
2. Ecological safety management of the mining operations lands by changing the parameters of the surface's geometrization

Реферат:

1. В дисертації вирішено актуальну наукову проблему визначення закономірностей впливу геометризацийних параметрів поверхні порушених гірничими роботами земель на структуру екосистем як основи вдосконалення оцінки стану екологічної безпеки території, розробки методів і технологічних рішень для стабілізації та поліпшення стану довкілля. Мета дослідження - створення наукових основ управління екологічною безпекою території з використанням геометризацийних параметрів поверхні порушених гірничими роботами земель для пригнічення негативних для довкілля процесів і формування вторинних екосистем. Об'єкт дослідження: екологічні процеси поверхні порушених земель гірничих підприємств.

Предмет дослідження: закономірності впливу параметрів будови поверхні на екологічну безпеку порушених земель гірничих підприємств. Для визначення геометричних параметрів поверхні використовувались методи морфометричного аналізу. Для дослідження стану екосистем застосовувались стандартні ґрунтознавчі та геоботанічні методи. Поверхня порушених гірничими роботами земель досліджувалася методами дистанційного зондування Землі (ДЗЗ) та географічних інформаційних систем (ГІС). Для розробки технологічних рішень використані методи технологічного аналізу, математичного та імітаційного моделювання. Теоретично доведено та експериментально підтверджено обґрунтованість використання поверхні порушених гірничими роботами земель як визначального елемента формування вторинних екосистем. Класифікаційна проблема вирішена обґрунтуванням типів екологічних умов на основі 9 ґрадацій. Проблема «масштабу» вирішена на основі визначення 9 метричних рівнів організації поверхні. Виконана геометризційна параметризація системи екологічної безпеки території. Запропоновані методи визначення площ та екологічного картування за тривимірною моделлю. Розроблені методи протидії ерозії поверхні відвалу, формування вторинних екосистем, управління впливом сонячної радіації (запропоновано рівняння, яке кількісно відображає відоме правило попередження В. В. Альохіна), спрямування переміщення біоти через сполучні елементи екологічної мережі, створеної на основі гідрографічної мережі. Технічні рішення зі створення техногенних ландшафтних заказників, формування вторинних екосистем протипилкових валів, внесення осадів стічних вод впроваджені в Дніпропетровській обласній державній адміністрації, ДП "Кривбаспроект", Інгулецькому та Північному ГЗК, ЗАТ "Наdejда"

2. actual scientific problem of determining the patterns of influence geometrization parameters of the surface disturbed by mining operations on the land ecosystem structure as a basis to improve the assessment of environmental safety status of the territory, the development of methods and technological solutions for the stabilization and improvement of the environment is solved in the dissertation. The purpose of research - development of scientific bases of environmental safety management areas with the use of surface parameters geometrization disturbed by mining activities lands to suppress negative environmental processes and the formation of secondary ecosystems. The object of study: environmental surface processes disturbed land mining enterprises. Subject of study: patterns of the surface structure parameters influence on the environmental safety of disturbed land mining enterprises. To determine the geometrical surface parameters used methods of morphometric analysis. For the study of ecosystems used standard soil and geobotanical methods. The surface of land disturbed by mining operations was investigated by methods of remote sensing (RS) and geographic information systems (GIS). For the development of technological solutions used in the methods of process analysis, mathematical modeling and simulation. Theoretically proved and experimentally confirmed the validity of the use of surface land disturbed by mining activities as a defining element of the formation of secondary ecosystems. The classification problem is solved justification types of environmental conditions on the basis of 9 grades. "Scale" The problem is solved on the basis of determination of 9 metric levels of organization of the surface. Made geometrization parameterization environmental safety territory. proposed methods for determining areas and for environmental mapping three-dimensional model. Methods have been developed to counter the erosion of the blade surface, the formation of secondary ecosystems, management of solar radiation (proposed equation quantitatively reflects the well-known rule of forestalling V.V. Alekhin), the direction of movement of biota through the connecting elements of the ecological network established on the basis of the hydrographic network. Technical solutions for the creation of man-made landscape reserves, dust shafts, making sewage sludge, formation of secondary ecosystems implemented in the Dnipropetrovsk regional state administration, DP "Krivbasproekt" Ingulets and Northern GOK, JSC "Hope"

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шапар Аркадій Григорович

2. Shapar Arkadiy

Кваліфікація: д.т.н., 05.15.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шмандій Володимир Михайлович

2. Шмандій Володимир Михайлович

Кваліфікація: д.т.н., 21.06.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Долгова Тетяна Іванівна
2. Долгова Тетяна Іванівна

Кваліфікація: д.т.н., 21.06.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Зберовський Олександр Владиславович
2. Зберовський Олександр Владиславович

Кваліфікація: д.т.н., 21.06.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Рудько Георгій Ілліч

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Рудько Георгій Ілліч

